

عربی یازدهم انسانی

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ

الصَّادِقِينَ ﴾ التَّوْبَةُ: ١١٩

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا پروا کنید و همراه راستگویان باشید.

تهیه و تدوین

مهندس حسین خلیلی

<p>طَنْطَنَةٌ : بانگ (بانگ آرام نیایش)</p> <p>عَادَ : بازگشت (مضارع: يَعُودُ) = رَجَعَ</p> <p>فَلْتَةُ اللِّسَانِ : لغزش زبان از</p> <p>نیندیشیدن «جمع: فَلْتَات»</p> <p>كَادَ يَغْرُقُ : نزدیک بود غرق بشود</p> <p>كَبُرَ : بزرگ شد (مضارع: يَكْبُرُ)</p> <p>«كَبُرَتْ خِيَانَةٌ: خیانت بزرگی</p> <p>است!» كَبُرَ ≠ صَغُرَ</p> <p>كَرَّرَ : تکرار کرد (مضارع: يُكْرِرُ)</p> <p>كُلَّمَا : هرگاه</p> <p>نَجَدَ : کمک = مُسَاعَدَةٌ، نَصْر</p>	<p>(مضارع: يُنْكِرُ)</p> <p>تَخَلَّصَ : رها شد (مضارع: يَتَخَلَّصُ)</p> <p>تَظَاهَرَ بِـ : به ... وانمود کرد</p> <p>(مضارع: يَتَظَاهَرُ)</p> <p>حَدَّثَ : سخن گفت (مضارع:)</p> <p>يُحَدِّثُ) = كَلَّمَ، تَكَلَّمَ</p> <p>حَكَى : حکایت کرد (مضارع: يَحْكِي)</p> <p>سَبَحَ : شنا کرد (مضارع: يَسْبِحُ)</p> <p>صَاحِبَ : دوست «جمع: أَصْحَاب»</p> <p>= صَدِيقٌ ≠ عَدُوٌّ</p> <p>صَفَحَةَ : یک روی چیزی</p> <p>«صَفَحَاتُ الوَجْهِ: همه جای چهره»</p>	<p>أَخَذَ : شروع کرد، «أَخَذَ يُنَادِي:</p> <p>شروع کرد به صدا زدن»</p> <p>إِسْتَطَاعَ : توانست (مضارع: يَسْتَطِيعُ)</p> <p>أَسْرَعَ : شتافت (مضارع: يُسْرِعُ) = عَجَلَ</p> <p>أَصْلَحَ : درست گرداند</p> <p>(مضارع: يُصْلِحُ) ≠ أَفْسَدَ</p> <p>أَضْمَرَ : پنهان کرد (مضارع: يُضْمِرُ)</p> <p>= أَحْفَى ≠ أَظْهَرَ</p> <p>إِنْتِزَمَ : پایبندی (الْتِزَمَ، يَلْتَزِمُ)</p> <p>إِلْتَفَتَ : توجه کرد (مضارع: يَلْتَفِتُ)</p> <p>«لَمْ يَلْتَفِتُوا: توجه نکردند»</p> <p>أَنْكَرَ : دروغ دانست، انکار کرد</p>
---	--	--

x ✓

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَ الْخَطَا حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ .

- ۱- حَاوَلَ الرَّجُلُ الْكَثِيرُ الْمَعَاصِي أَنْ يُصْلِحَ نَفْسَهُ، فَلَمْ يَسْتَطِعْ فِي الْبِدَايَةِ. ✓
- ۲- طَلَبَ الرَّجُلُ الْفَاضِلُ مِنَ الرَّجُلِ الْكَثِيرِ الْمَعَاصِي أَنْ يَلْتَزِمَ بِكُلِّ الْحَسَنَاتِ. ✗
- ۳- اِمْتَنَعَ الرَّجُلُ الْكَثِيرُ الْمَعَاصِي عَنِ الدُّنُوبِ لِيُوفَائِهِ بِالْعَهْدِ. ✓
- ۴- كَادَ الشَّابُّ الْكَذَّابُ يَغْرُقُ عِنْدَمَا كَذَبَ لِلْمَرَّةِ الثَّلَاثَةِ. ✗
- ۵- يَظْهَرُ الْكِذْبُ فِي فَلْتَاتِ اللِّسَانِ وَ صَفَحَاتِ الوَجْهِ. ✓

■ اما اگر فعل اول مضارع باشد، ترجمه فعل دوم چگونه خواهد بود؟ به مثال دقت کنید.

أَفْتَشُ عَنْ مُعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ النُّصُوصِ.

دنبال فرهنگ لغتی می‌گردم که مرا در فهم متون کمک کند. (کمک می‌کند)

أَشَاهِدُ طَالِباً يَكْتُبُ تَمَارِينَ الدَّرْسِ فِي الصَّفِّ.

دانش‌آموزی را می‌بینم که تمرین‌های درس را در کلاس می‌نویسد.

مضارع + اسم نکره + مضارع = مضارع التزامی یا مضارع اخباری

ترجمه

■ اکنون به ترجمه جمله زیر دقت کنید.

اَشْتَرَيْتُ الْيَوْمَ كِتَابًا قَدْ رَأَيْتَهُ مِنْ قَبْلِ.

امروز کتابی را خریدم که قبلاً آن را دیده بودم. (دیدم)

ماضی + ماضی = ماضی بعید یا ماضی ساده

ترجمه

تذکر: ترجمه هنر است و باید در ترجمه به مطالب بسیاری مانند موضوع متن، قرائن و قواعد زبان مقصد توجه کرد.

اِخْتَبِرْ نَفْسَكَ: أ: تَرْجِمْ هَذِهِ الْعِبْرَةَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الدَّرْسِ؛ ثُمَّ عَيِّنْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ^۱ وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ^۲ وَمِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ وَمِنْ صَلَاةٍ لَا تَرْفَعُ^۳ وَمِنْ دَعَاءٍ لَا يُسْمَعُ. (مِنْ تَعْقِيَاتِ صَلَاةِ الْعَصْرِ)

خداوندا به تو پناه می‌برم از نفسی که سیر نمیشود، و از قلبی که فروتنی نمیکند و از علمی که سودی نمیرساند و از نمازی که بالا نمی‌رود و دعایی که شنیده نمیشود

ب: مَيِّزِ الْأَفْعَالَ الْمُتَعَدِّيَّةَ مِنْ: يَهْدِي / كَفَرُوا / قَرَأْتُ / جَلَسْنَا

۱- لا تَشْبَعُ: سیر نمی‌شود ۲- لا يَخْشَعُ: فروتنی نمی‌کند ۳- لا تَرْفَعُ: بالا برده نمی‌شود (بالا نمی‌رود)

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019

التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ: أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟

- ١- ما كَانَ يَعْرِفُ السُّبَّاحَةَ^١، فَصَرَخَ النَّجْدَةَ، النَّجْدَةَ: **كاد يغرق**
- ٢- أَخْفَى شَيْئاً، وَجَعَلَهُ بَعِيداً عَنِ الْأَنْظَارِ: **أضمر**
- ٣- حَسِبَهُ كَذِباً، وَ مَا قَبْلَهُ: **أنكر**
- ٤- عَمِلَ عَمَلاً عِدَّةً مَرَّاتٍ: **كرّر**
- ٥- أَصْبَحَ كَبِيراً: **كبر**

التَّمْرِينُ الثَّانِي: تَرْجِمِ الْأَحَادِيثَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

- ١- **مبتدا** الْعِلْمُ نَوْراً وَ ضِيَاءً يَقْذِفُهُ اللهُ فِي قُلُوبِ أَوْلِيَائِهِ. رَسُولُ اللهِ ﷺ **فاعل** (الْمُبْتَدَأُ وَ الْفَاعِلُ)
- دانش نور و روشنایی است که خداوند در دل دوستانش می اندازد
- ٢- لا تَغْتَرُوا^٢ بِصَلَاتِهِمْ وَلَا بِصِيَامِهِمْ... وَلَكِنْ اخْتَبِرُوهُمْ عِنْدَ صِدْقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ
الْأَمَانَةِ. الْإِمَامُ الصَّادِقُ ع **فعل نهی**
- فرب نماز و روزه شان را نخورید بلکه آنها را به راستگویی و امانتداری بیازماید
- ٣- لا تَسْتَشِيرِ الْكُذَّابَ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يُقَرِّبُ^٣ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ وَيُبْعَدُ^٤ عَلَيْكَ الْقَرِيبَ.
أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ ع **فعل الأمر** (فِعْلُ الْأَمْرِ، وَ فِعْلُ النَّهْيِ)
- با دروغگو مشورت نکن زیرا او مانندی سراب است، دور را به تو نزدیک و نزدیک را به تو دور
- ٤- يَبْلُغُ الصَّادِقُ بِصِدْقِهِ مَا لَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُ بِاخْتِيَالِهِ^٦. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ ع **فعل نهی** (الْفَاعِلُ)
- انسان راستگو به وسیله راستگویی به جایی رسد که دروغگو با فریبکاری خود بدان نرسد
- ٥- لا تُحَدِّثِ النَّاسَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ ع **فعل نهی** (فِعْلُ النَّهْيِ)
- هر چه را شنیدی برای مردم بازگو مکن

١- السُّبَّاحَةُ: شنا کردن

٢- لا تَغْتَرُوا: فریب نخورید

٣- لا تَسْتَشِيرُ: با ... مشورت نکن

٤- يُقَرِّبُ: نزدیک می سازد

٥- يُبْعَدُ: دور می سازد

٦- الْاِخْتِيَالُ: فریبکاری

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ: عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي كُلِّ مَجْمُوعَةٍ مَعَ بَيَانِ السَّبَبِ.

- ۱- الْفُنُونُ أَخَذَ الْفَمَ اللِّسَانَ سه تای دیگر عضو صورت هستند
- ۲- الْقَشْرُ اللَّبَّ النَّوَى الْغَازَ سه تای دیگر در میوه یافت میشوند
- ۳- الثَّعْلَبُ الْكَلْبُ الْمَرَحَ الْحِمَارَ سه تای دیگر حیوان هستند
- ۴- الْيَمِينُ الطَّنَانُ الشَّمَالُ الْأَمَامُ سه تای دیگر جهت را نشان میدهند
- ۵- الصَّلَاةُ الشَّرِيحَةُ الرَّصِيدُ الْجَوَالُ سه تای دیگر مربوط به تلفن همراه هستند
- ۶- الْأَجِبَةُ الْأَصْدِقَاءُ الْأَصْحَابُ الْإِضَاعَةُ سه تای دیگر به معنی دوستان هستند

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ: أ: تَرَجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

۱- سَافَرْتُ إِلَى قَرْيَةٍ شَاهَدْتُ صَوْرَتَهَا أَيَّامَ صِغَرِي. (الْمَجْرُورُ بِحَرْفِ جَرٍّ وَالْمَفْعُولُ)

به روستایی سفر کردم که در کودکی عکسش را دیدم

۲- عَصَفَتْ رِيحٌ شَدِيدَةٌ خَرَبَتْ بَيْتًا جَنَبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ. (الْمَفْعُولُ وَ الْمُضَافُ إِلَيْهِ)

بادهای شدیدی وزید که خانه ای را در کنار ساحل دریا خراب کرد

۳- وَجَدْتُ بَرْنَامَجًا يُسَاعِدُنِي عَلَى تَعَلُّمِ الْعَرَبِيَّةِ. (الْمَفْعُولُ وَ الْمُضَافُ إِلَيْهِ)

برنامه ای را یافتم که در یادگیری عربی کمک میکند

۴- الْكِتَابُ صَدِيقٌ يُنْقِذُكَ مِنْ مُصِيبَةِ الْجَهْلِ. (الْمُبْتَدَأُ وَ الْخَبَرُ)

کتاب دوستی است که از بلای نادانی نجات میدهد

۵- يُعْجِبُنِي عِيدٌ يَفْرَحُ فِيهِ الْفُقَرَاءُ. (الْجَمْعُ الْمَكْسَرُ وَ نَوْنُ الْوِقَايَةِ)

شگفت زده میکند مرا، عیدی که در آن فقرا شادی میکنند

ب: عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمُتَعَدِّيَ مِنْ هَذِهِ الْأَفْعَالِ الَّتِي جَاءَتْ فِي الْجُمْلَةِ السَّابِقَةِ:

سَافَرْتُ / شَاهَدْتُ / عَصَفْتُ / خَرَبْتُ

۱- برنامج: برنامه

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019